

Z Koła Polskiego.

(Komunikat Sekretaryatu Koła Polskiego).

Na sobotnim posiedzeniu Koła Polskiego poseł dr. Tertil, podał do wiadomości, że przyjmuje wybór na Prezesa.

W dyskusji politycznej, która następnie się toczyła, zabierali głos pp. Stapiński, Haller, Witos i Zieleniewski, oraz członek Izby panów Koźmian.

Dla rozpatrzenia zgłoszonych przez grupy: konserwatystów, demokratów i ludowców wniosków, wyznaczyło Koło komisję redakcyjną, złożoną z Prezesa Tertila i pp. Hallera, Löwensteina, Stapińskiego i Witos, poczem przerwano posiedzenie do 4 po poł.

Na południowym posiedzeniu p. Löwenstein odczytał wniosek, zredagowany przez komisję redakcyjną. Wniosek ten Koło Polskie jednogłośnie przyjęło.

Wniosek opiewa:

Koło Polskie przyjmuje do wiadomości sprawozdanie komisji parlamentarnej.

Koło Polskie protestuje przeciw wszelkim zakusom Rządu co do § 14 i domaga się ze względu na ciężkie ogólne położenie i trudne stosunki żywnościowe z całym naciśnięciem, aby konstytucyjny porządek w Państwie w całej pełni był zachowany.

Koło Polskie w przeświadczeniu, że utrzymanie i wzmocnienie Monarchii leży w interesie narodu polskiego, oświadcza, że skłonne jest przyznać Państwu to, czego wymagają w ciężkiej potrzebie wojennej utrzymanie i obrona jego bytu.

Jednakże ani troska o parlamentaryzm, ani o Państwo nie mogą pozbawić Koła Polskiego prawa zajęcia stanowiska wobec Rządu, którego działalność uważa za szkodliwą.

Koło Polskie zastrzega się głównie przeciw nieusprawiedliwionemu zarzutowi, jakoby przez to, że zgodnie z wszelkim parlamentarnym zwyczajem określiło swe stanowisko wobec Rządu, naruszyło interesy Państwa albo parlamentaryzmu. Koło Polskie poczuwa się do prawa i obowiązku zażądania, aby ster Państwa spoczywał w rękach Rządu, któryby posiadał zaufanie ludności, w tym właśnie trudnym czasie nieodzowne.

Zważywszy, że Prezydent Ministrów dr. Seidler działał na szkodę interesów narodu, a rząd jego nie sprestał wymaganiom gospodarczych konieczności kraju;

zważywszy, że rząd Prezydenta Ministrów dr. Seidlera nie umiał rozwiązać tak doniosłej dla ludności sprawy żywnościowej, a nadto wskutek szeregu błędów i niedostatecznych gospodarczych zarządzeń naraził ludność na klęskę głodu;

zważywszy, że rządy Prezydenta Ministrów narażają na szwank parlamentaryzm i

ład konstytucyjny, a tem samem zagrażają najistotniejszemu prawom obywatelskim;

zważywszy, że Prezydent Ministrów w tym samym czasie, kiedy prowadził rokowania z Kołem Polskiem, wdał się w układy, które zwracały się przeciw żywotnym interesom narodu polskiego;

zważywszy, że Prezydent Ministrów pomimo, że Najwyższe pismo Odręczne Cesarza Franciszka Józefa I. o wyodrębnieniu niepodzielnej Galicji nie utraciło mocy, nie wahał się poza Kołem Polskiem czynić obowiązujących przyrzeczeń o podziale Galicji, a więc zaparł się samowolnie ponowionych przez Cesarza Karola I. przyrzeczeń pisma Cesarzkiego;

zważywszy wreszcie, że Prezydent Ministrów nie uwzględnił gospodarczych postulatów w pełni przez niego uznanych i przyrzeczeń, jakie uczynił, nie dotrzymał;

Koło Polskie odmawia Prezydentowi Ministrów dr. Seidlerowi swego zaufania.

Koło Polskie domaga się natychmiastowego zwołania Rady Państwa i oświadcza gotowość wejścia w rokowania ze stronnictwami, skłonnymi do utworzenia większości, celem ustalenia warunków normalnej pracy parlamentarnej.

Wniosek konserwatystów, postawiony przez posła Hallera, brzmiał:

Koło Polskie gotowe jest wejść do większości pracy parlamentu austriackiego, uchwalić konieczności państwowe i popierać żywotne interesy Państwa.

Koło Polskie w tym celu żąda, by dane były warunki, któreby uprawniały Koło do zaufania w obec c. k. Rządu.

W obecnej wojnie idzie o egzystencję Monarchii Habsburskiej. Istotnym interesem Polaków jest utrzymanie tej Monarchii. Do tego zmierzała półwiekowa polityka Koła Polskiego, dająca w przewidywaniu wojny z Rosją Państwu wszystko, co było potrzebne do jego siły. Ale i dziś, po pokonaniu Rosji nawet wówczas, gdyby jej upadek był stanowczy, lub dłużej trwał, nie zmniejszył się interes Polaków w utrzymaniu Monarchii, jeżeli Państwo Polskie nie ma popaść pod obcą hegemonię, jeżeli ma zdobyć możność ekonomicznego rozwoju.

Polscy przeto obywatiele Austrii mają nie tylko prawo wykazywania błędów Rządu austriackiego, popełnianych przeciw Monarchii, ale mają także własny narodowy interes w ocenianiu każdego rządu z tego właśnie punktu widzenia.

Polityka Prezydenta Ministrów Seidlera miała przez cały czas jego urzędowania na oku jedynie wydobywanie się z chwilowych trudności, uzyskanie kilku miesięcy życia i nie dała nigdy dowodu, że jest oparta na zrozumieniu podstaw i zasad, na których wielonarodowe państwo może spoczywać; nie dała w ten sposób świadectwa, że dr. Seidler zdaje sobie sprawę z sytuacji, w któ-

rej Monarchia znajdzie się po wojnie, że zna program tych dróg, których Monarchia winna się trzymać, jeżeli nadal ma egzystować i nowym zadaniom sprostać.

Taka krótkowzroczność sprawiła, że dr. Seidler żadnego zagadnienia nie rozwiązał, każdej trudności ulegał, jeżeli tylko ominięcie jej zapewniało pewien czas dalszego bytu; jeden naród wygrywał przeciw drugiemu; przez słabość, płynącą z tej bezprogramowości i przez zanik powagi Rządu rozprzegł administrację i przeto zachwiał podwalinami Państwa.

Dziś doszedł dr. Seidler do tego punktu, że musi szukać ratunku w § 14 i mimo innych zapewnień pragnie go istotnie.

Byłoby fatalnym błędem, gdyby stronnictwa niemieckie uwiedzone jego obietnicami, widziały swój interes w stanie bezparlamentaryzm. Stronnictwa niemieckie powinny rozważyć, czy i szkoda, która ztąd wypłynie, da się wogóle powetować.

Nie sam jeden uległ dr. Seidler kursovi ukraińskiemu, ale nieczyja presja nie może usprawiedliwić Ministra, który ponosi odpowiedzialność, a więc musi być samodzielnym.

Przez tajny układ o podziale Galicji nie pozostawał dr. Seidler i zdeptał Manifest Cesarza Franciszka Józefa z 4 listopada 1916, gwarantujący więcej niż niepodzielność Królestwa Galicji.

Jeżeli kurs ukraiński w polityce dra Seidlera opiera się na przyszłości państwa ukraińskiego, to podnieść należy znany już całemu światu fakt, że dziś państwo to jest jeszcze fikcją i że ziemia, z której ma powstać, jest we władaniu nie Monarchii Habsburskiej, ale jej sprzymierzeńców, niema więc dr. Seidler, jak i twórca państwa ukraińskiego, hr. Czernin, usprawiedliwienia, że w ten sposób pracuje dla Państwa, którego jest Rządu Prezydentem.

Życzymy narodowi ukraińskiemu wszelkich wolności, jakich pragnie, ale przestrzedz musimy Ukraińców, że ta sama metoda tajnych układów, zawieranych poza plecami Polaków, może być do nich zastosowana. Jedynie pewną drogą jest porozumienie obydwu narodów. Opieranie przyszłości na sojuszniku, który ma w kołozanie tajne układy, musi przynieść bolesny zawód.

Dr. Seidler zapominał, podpisując tajny układ, że formalnie sprawa podziału Galicji jest sprawą wewnętrzną Austrii, ale tam, gdzie żywotne interesy są zagrożone, obrona nie zatrzyma się przed granicami konstytucji. Dr. Seidler wniósł jeden więcej powód do niepokoju i nieufności Węgier do Austrii. Jeden to z najcięższych jego grzechów.

Na czem buduje dr. Seidler? Na państwie ukraińskim, które do swego powstania potrzebuje kilku generacji, a którego budowę przeprowadza nie Austrija, ale jej sprzymierzeniec. Polaków zaś rani dr. Seidler, godząc się lekkim sercem na podział Galicji, a przez to tworząc źródło nie-

ustającej burzy, która nawet po największych zwycięstwach nie pozwoli zaznać pokoju.

W żywotnym interesie Monarchii, t. zn. w takim interesie, od którego spełnienia zależy jej niezawisłość i suwerenność, jest takie rozwiązanie sprawy polskiej, któreby zadowolilo naród polski.

Polityki Habsburskiej nie prowadzi dr. Seidler, bo nie jest nią uzyskanie pasportu na 4 miesiące życia, ale jest nią tylko i wyłącznie takie zabezpieczenie Państwa, któreby mu dawało możność niezawisłego załatwiania swych spraw, któreby nie czyniło go niewolnikiem obcych interesów ekonomicznych. Zabezpieczenie to może znaleźć Monarchia tylko w Państwie Polskiem, ale Polaków należy zjednać i zdobyć ich przyjaźń po krzywdach, których doznał w czasie wojny, gdy nie było parlamentu, a potem przez niedającą się skwalifikować politykę hr. Czernina i dr. Seidlera w sprawie Chełmszczyzny, Podlasia i Galicji wschodniej.

Polacy muszą uzyskać pewność, że nie leży w intencjach jakiegokolwiek c. k. Rządu ani przeprowadzenie podziału administracyjnego lub prawno-państwowego, ani też wydanie jakiegokolwiek zarządzeń administracyjnych, uszczuplających stan posiadania polskiego w Galicji.

Dr. Seidlerowi wyrażamy też najbardziej stanowczą nieufność i pomni cierpienie, których zazналиśmy w czasie wojny, gdy parlamentu nie było, uczynimy wszystko, aby parlament utrzymał przy życiu.

Tani sposób przetrwania winy na Koło nie zdziwi nikogo, bo parlament nie może być identyfikowany z dr. Seidlerem, nie może tem bardziej, że właśnie dr. Seidler dąży do usunięcia parlamentu i do rządów absolutnych.

Przestrzegamy jeszcze raz niemieckie stronnictwa, gdyby mu chciały w tem okazać pomoc. Polacy okazali gotowość porozumienia się i utworzenia większości, mogącej pracować dla życia politycznego Państwa. Wobec wspólności interesu, jakim jest utrzymanie Monarchii Habsburskiej, warunkiem przyszłości do skutku umowy jest obrona interesów na zasadzie równorzędności stron. Korzyści takiej umowy nie zrównoważą żadne obietnice dr. Seidlera. Rozprysną się one pod naporem ludów. Na dr. Seidlera i stronnictwa, któreby mu pomagały do rządów § 14, spadłaby odpowiedzialność, pod której ciężarem musiałyby leżeć. Państwo jednak nie może upaść, racya bytu Monarchii Habsburskiej jest silniejsza od politycznych rachub poszczególnych stronnictw.

Następnie Koło Polskie przyjęło szereg wniosków, które podane będą w osobnym komunikacie.

P. Witos domagał się, by najbliższe posiedzenie Koła Polskiego zwołać do Krakowa dla spraw gospodarczych.

Ponieważ z drugiej strony wyrażono życzenie, by Koło zwołano do Lwowa, Prezes Tertil oświadczył, że o ile nie będzie rzeczą nieodzowną odbyć posiedzenia w Wie-

67)

CHARLES MÉRONVEL.

HRABINA HELENA.

CZĘŚĆ DRUGA.

Niewidomy z avenue Gabryel.

I.

(Ciąg dalszy).

Cabirol stał, postanawiając rozmówić się ze swoim dawnym spółnikiem.

Marta usunęła się, przewidując burzliwe przejście.

W chwili, gdy wchodziła na schody swego mieszkania, młody człowiek wykwintnie elegancki, zeskakiwał u drzwi ze swego kabrioletu, zaprzężonego w konia, który podziw budził na ulicy, rzucając lejce małemu groomowi.

— Wice hrabia des Charmes! — rzekł Łazarz.

— Przyjeżdża zapłacić swój weksel — mówił Cabirol, czekając.

— Niema obawy!

Pidoux się nie mylił.

Antoni des Charmes podpisywał chętnie weksle, ale ich nie płacił.

Bez żadnego zakłopotania przystąpił natychmiast do interesu.

— Trzeba mi dwustu ludwików — rzekł.

— Kiedyż bo... — odezwał się Łazarz.

— Wiem... moje weksle niezapłacone.

— Wszystkie. Ostatni tak samo, jak pierwsze.

— Tem lepiej — wyrzekł wice hrabia ze wspaniałą otwartością — procenta rosną. Tyle pańskiego zysku.

— Kasa jest pusta na razie... — zauważył Pidoux.

— Mój kochany — odrzekł Antoni — jeżeli jesteś pan tehrzorem, trzeba mi to powiedzieć. Poszukam sobie gdzieś indziej. Zjadłem spadek po matce i nadpocząłem ten, który mam po cioci, ale pozostaje mi dwóch wujów z podagrą i ojciec surowy, który mnie w korbach trzyma i zmusza do rujnujących przedsięwzięć. Dogadzą moim zachciankom na dwadzieścia pięć procent od sta. W moich aktywach nie liczę jeszcze ciotecznej brata, którego mają pogrzebać w grobach przodków najdalej za piętnaście miesięcy. Wybryki doprowadziły go do tego bardzo wczesnie. Daję wam pierwsze miejsce pomiędzy waszymi współzawodnikami. Korzystajcie z tego, albo powiedzcie, nie, po prostu. Mam przed sobą jeszcze dwa czy trzy lata wesołego życia. W trzydziestym roku życia ustakuję się i ożenię. Tak napisano. Gdzież jest tych dwieście ludwików?

Pidoux się skłonił.

— Pan wice-hrabia taki przekonywujący — rzekł.

Przeszedł do biura oddzielonego kratą i zapytał:

— Złotem, czy papierami?

— Złotem. To lepiej brzmi.

Pidoux rozłożył złoto na półcie okienka kasy.

Cabirol rzucił cheiwe okiem na pieniądze.

Wice-hrabia podpisał niedbale papier i wrócił do swego kabrioletu.

— Chciałbym znać kobietę, która pożera jego monetę — rzekł Pidoux, patrząc na odjeżdżający ekwipaż.

Zamknął kasę, gotując się odejść za swoją kochanką, i rzucił okiem na Gaskończyka, który nie ruszał się z miejsca.

— Głód mi dokucza — dodał. — Wychochodzisz? Idę na śniadanie.

Cabirol zastąpił mu drogę.

— Chciałbym uczynić to samo — rzekł. — Na nieszczęście nie mam monety!

— Nic?

— Nic a nic.

— A twoja pensja miesięczna? — zapytał Łazarz kwaśnym tonem.

— Rozlaża się!

— Trzeba było prosić Martę o zaliczkę.

— Kazała mi z tobą się rozmówić. Zresztą, wolę raz już nareszcie wyjaśnić tę sprawę z tobą.

Pidoux wrócił do kasy i otworzył ją z miną niezadowoloną.

Końcami palców wyjął pięć ludwików i ułożył je rzędem na półeczce.

Cabirol się nie ruszył.

— Oóż chcesz, żebym z tem zrobił? — rzekł zacinając usta.

— Ach!

Dwaj mężczyźni patrzyli na siebie przez sekundę, jak dwa dogi, które warcząc, gotują się rzucić na siebie.

Łazarz Pidoux wstrząsnął palcami.

Okrągłe jego pełne oblicze z czerwonego przeszło we fioletową barwę, jak u apoplektyka.

— Ale nie wymówił ani słowa.

Czekał co powie Cabirol. Cabirol był bardzo spokojny.

— Jutro musiałbym znowu powtórzyć to samo — rzekł. — To nadto nudne, mój kochany. Nie jestem stworzony, aby żebrać. Mam tego dosyć.

— Jałmużny?

— Mniej więcej.

— Bierzesz czterysta franków miesięcznie.

— Piękny zysk! Wy chowacie do kieszeni setki i tysiące!

— Tyle, co się zarabia!

— Zarabia się, zarabia! — mruczał Gaskończyk. — A czem? jeżeli nie dzięki pieniędzom starej, ty wiesz, tam, z Orgères!

— To stara historia.

— Tak bardzo stara?

— A przytem, za często o niej mówisz!

— Tak trudno z was coś wycisnąć. Jesteście egości! Wszystko dla was.

— Ostatecznie, czegoż chcesz? Spiesz się.

Cabirol nie obwijał w bawełnę.

— Dwieście ludwików, tak samo jak wicehrabia. Tylko, że ja ci ich nie oddam!

Pidoux zaciął pięście.

— Tyle potrzebuję — oświadczył tamten — sprawa sercowa.

Pidoux był nadto ostrożny, aby wybuchnąć, chociaż nie brakło mu ochoty.

— Jestem zakochany — dodał Cabirol spokojnie.

— W kim?

— W pewnej młodej dziewczynie, którą poznałem, i którą chcę oślnić.

— Nazywa się?

— Nie znam nawet jej nazwiska. A przytem, to moja sprawa. Zresztą, jest ich dwie i nie jestem jeszcze pewny, która lepiej mi się podoba. Gdybym opowiedział twoje wybryki Marcie, która jest zazdrośna, jak tygrysyca! Nie zajmuję się tobą, nie zajmuj się ty mną.

I wyciągając rękę, dodał:

— Daj!

Łazarz był nachmurzony. Rzucił na stół piętnaście ludwików.

— Masz! pobieraj sobie — rzekł — Potem, zobaczmy!

— Błazen! — mruknął Cabirol, zagarniając trzysta franków.

Wziął kapelusz i wyszedł.

Łazarz zamknął drzwi i wszedł z wolna na schody, wiodące na górę.

— Cabirol zaczyna być niewygodny — myślał.

Dawna garderobiana z Combiere, znudzona czekaniem, powtarzała sobie myśląc o gentlemianie z Buenos-Ayres:

— Widziałam gdzieś tę twarz! Już da wno temu. Ale gdzie?

(Ciąg dalszy nastąpi).

dnia, to zwoła jedno posiedzenie do Krakowa, drugie do Lwowa.

P. Steinhaus postawił następujący wniosek: Koło Polskie protestuje przeciw zarządzeniom władz węgierskich i policyi węgierskiej w Marmaros Sziget, ograniczającym swobodę ruchu tak obrońców, jak dziennikarzy, jak niemniej Polaków, którzy przebywają tamże jako mężowie zaufania i wzywa Prezydium Koła do interwencji w tej sprawie u rządu węgierskiego.

Wniosek ten przyjęto. W wykonaniu powziętej uchwały dr. Tertil natychmiast wysłał telegramy do dr. Wekerlego i do władz wojskowych.

Sytuacja wojenna.

Mestre, brama Wenecji od strony północno-zachodniej, stoi pod ogniem dział austro-węgierskich, zbliża się więc godzina, kiedy nad grodem św. Marka powienie znów sztandar Habsburgów. Z możliwości tą zaczynają coraz poważniej liczyć się po stronie przeciwej — nie tylko we Włoszech, lecz także w Paryżu i Londynie. Sprawa poszłaby była szybszym tempem, gdyby nie stan aury, przedsięwzięciem wojennym nie sprzyjający. O ile bowiem u nas rozpaczliwa posucha zaciężyła nową klęską nad rolnictwem, o tyle w nizinie Weneckiej dni ostatnie zaznaczyły się ulewami deszczami co, pociągnęło za sobą wezbranie rzek i zalew lagunowej płaszczyzny nadmorskiej. Nie dziwnego, że w takich warunkach walki przychodziły, starcia zdarzają się rzadziej i mniej są intensywne.

Sześciodniowe walki nad Piawą przyniosły korzyści tylko ofensywie. Pomimo zaciekleń wysiłków, nieprzyjaciół nie zdołał oprzeć się skutecznie naporowi, ani też poprawić swej sytuacji kontrofensywy. Zwycięstwo pozostało przy wojskach austro-węgierskich, gdyż utrzymały się na swych stanowiskach na Montello, przy przejściu pod Sua Dona di Piave i po zachodniej stronie kanału Fosetta. O rozmiarach strat włoskich świadczy choćby liczba jeńców, która doszła do 40.000.

Dla dokładnej oceny sytuacji zaznaczyć wypada, że dotąd tylko część armii gen. Boroewicia użyta została do walki. Dalsze, nietknięte jeszcze zastępy czekają na wschodnim brzegu Piave. Czekają chwili, gdy siła nieprzyjacielska wyczerpie się do tego stopnia, iż energicznym naporem będzie można skruszyć ją do reszty. Oczywiście pozostawiać należy dowództwu ocenę, kiedy ów moment prawdopodobnie uważać będzie można za osiągnięty.

General Diaz pracuje na razie kontratakami, łudząc się ciągle jeszcze, że przeciwnika napowrót wypchnąć będzie można za Piave. Przerzedzane morderczym ogniem przednie szeregi nieprzyjaciela, ciągle jeszcze zapełniają się świeżymi rezerwami, ściągającymi z głębi.

W pismach szwajcarskich krąży wiadomość o przegrupowywaniu wojsk włoskich. Prawdopodobnie Diaz ściga wojska swe z frontu górskiego nad Piawę. Być może także, iż te oddziały, których dostarczyli Włochy aliancom na front zachodni, teraz — przez Amerykanów zapewne złuzowane — powracają do ojczystych pieleszy. W takim razie udział włoskich pułków w ostatnich dniach w walkach pod Reims, stwierdzony przez wzięcie jeńców, miałyby tylko demonstracyjny charakter, podyktowany byłby zamiarem zamaskowania faktycznego stanu rzeczy.

Wycofanie wojsk włoskich musiało bądź co bądź uszczuplić zastępy Focha, trudno bowiem przypuszczać, by Amerykanie dostarczyli równie licznych zaopatrzeń. Osłabiły się więc rezerwy na froncie zachodnim, co w dalszym przebiegu walk tamtejszych znajdzie prawdopodobnie potwierdzenie.

Podane poniżej biuletyny uzupełniają obraz obecnej sytuacji.

Austro-węgierski biuletyn wojenny.

Wiedeń, 22 czerwca. Urzędowo ogłasza dnia 22 czerwca:

Wczoraj zmalala zaciętość walk nad Piawą. Gdziekolwiek Włosi ponowili ataki, jak n. p. w poszczególnych odcinkach Montello i na zachód od San Dona, odparto ich, przyczem ponieśli wielkie straty. Od 15 do 20 b. m. nieprzyjaciół wskutek ataków naszych lotników i od ognia obronnego stracił 42 samoloty oraz 4 balony na uwięzi. Liczba jeńców zwiększyła się na 40.000. Wśród nich znalazło się kilku legionistów czesko-słowackich, których natychmiast poddano postępowaniu doraźnemu przewidzianemu przez prawo wojenne.

Szef sztabu generalnego.

Niemiecki biuletyn wojenny.

Berlin, 22 czerwca. Urzędowo ogłasza:

(Z zachodniego teatru wojny).

Grupa ks. Ruprechta: Między Aras a Albert trwały dalej gwałtowne wypadki częściowe nieprzyjaciela wczoraj aż do rana. Zakończyły się zupełnym jego niepowodzeniem. Po obu stronach Skarpy pod Boiry-Becquelle, Hebuterne, Hamel i w lesie Avalny silne oddziały angielskie po części po zwyciężonej walce z bliska odparto. Także na resecie frontu Anglię kilkakrotnie napróżno wysunęli naprzód zwiady. W odparciu wroga i w naszych wypadach na południe od Sommy wzięliśmy jeńców. Nieprzyjacielski atak lotniczy w Brüggę przyprowadził ludność o straty.

Grupa niemieckiego Następcy Tronu: Na południowy zachód od Noyon nieprzyjaciół silniejszymi oddziałami ponowił daremne ataki na południe od Vandellcourt. Między Oisą a Marną znaczna czynność nieprzyjaciela. Kilkakrotne wypadki wywiadowcze Francuzów pozostały bezowocnymi. Częściowe natarcia Francuzów i Amerykanów na północny zachód od Chateau Thierry krwawo odparto.

Austro-węgierski biuletyn wojenny.

Wiedeń, 23 czerwca. Urzędowo ogłasza dnia 23 czerwca:

Walki nad Piawą były także i w dniu wczorajszym mniej gwałtowne. Tylko na lewym skrzydle naszej armii frontowej podjął nieprzyjaciół ponownie po południu swoje kontrataki, zresztą wszędzie walka działała. W ostatnim tygodniu padały w Weneckiem prawie codziennie gwałtowne, ulewne deszcze podobne do oberwania chmur i zalały wielkie obszary nizinne, co spowodowało dla wojsk ciężary i utrudnienia w walce. Piawa stała się rwącym strumieniem, którego masy wód kilkakrotnie na wiele godzin przerywały komunikację pomiędzy obu brzegami. Doprowadzenie do frontu dla walecznych koniecznie potrzebnej amunicji i żywności tylko z trudnością dało się wykonać. Tem większe uznanie należy się dzielnym wojskom, których siła walki pozostała niezłamaną nawet w tak ciężkim położeniu.

Szef sztabu generalnego.

Niemiecki biuletyn wojenny.

Berlin, 23 czerwca. Biuro Wolffa ogłasza: Wielka kwatera główna dnia 23 czerwca:

(Z zachodniego teatru wojny).

Grupa wojsk ks. Ruprechta: Po obu stronach Sommy utrzymywała się żywa działalność nieprzyjaciela. Nocny atak Anglików pod Morlaucourt między Anerą a Somme'ą załamał się w naszym ogniu.

Grupa niem. Następcy Tronu: Odparto francuskie częściowe ataki na południowy zachód od Mery. Na południowy zachód od Reims wzięliśmy w krótkiej walce piechoty z Włochami 36 jeńców. Porucznik Löwenhaupt odniósł 28 zwycięstwo w powietrzu.

Pierwszy generalny kwatermistrz Ludendorff.

WOJNA.

Sukcesy łodzi podwodnych.

Z Berlina telegrafują: W obszarze zamkniętym morza Śródziemnego zatopiono 7 parowców, łącznej pojemności 23.000 tonn.

Rumuńska Izba za zatwierdzeniem pokoju.

W odpowiedzi na mowę tronową króla Ferdynanda, rumuńska Izba posłów oświadczyła się za zatwierdzeniem pokoju.

Z walk napowietrznych.

Z Londynu donoszą: Mimo niepogody d. 17 b. m. operacje sił zbrojnych napowietrznych marynarki prowadzono dalej. Rzucano 16.000 tonn bomb, zwłaszcza na doki w Brüggę, Ostendzie i Zeobrüggę, na stacje lotnicze i punkty węzłowe kolei. Zauważono celne rzuty.

O kolonie niemieckie.

Londyński sprawozdawca *Petit Parisien* uważa za rzecz prawdopodobną, że sprawa kolonii niemieckich będzie poddawana rewizji. Mimo życzenia delegatów kolonii angiel-

skich, sprawa nie ma być traktowana jako sprawa imperium angielskiego, lecz jako sprawa obchodząca wszystkich sojuszników.

Balfour o pokoju.

W dalszym ciągu swej mowy, wygłoszonej w Izbie gmin, powiedział Balfour, że najbardziej gani swych pacyfistycznych przyjaciół z opozycji. My wszyscy — mówi Balfour — a oświadczam to zarówno w imieniu opozycji, jak i rządu, życzymy sobie, by wojna doprowadzona została do honorowego zakończenia, wszyscy życzymy sobie sprawiedliwego zaspokojenia potrzeb narodowych na całym świecie, wszyscy mamy jedno życzenie, by przyszło do takich układów, któreby pozostawiły jak najmniej materiału prowadzącego do starć i jak najmniej przyczyn zazdrości, które małe narody jeszcze bardziej dzieli niż wielkie. Przez usunięcie tych powodów zazdrości stworzymy większą chęć przyszłego pokoju niżby osiągnąć można samymi układami.

Balfour zakończył: Mam nadzieję, że to nowe terytoryalne ukształtowanie poparte przez związek ludów dla utrwalenia pokoju, będzie ręką trwałego pokoju światowego. Jednakże tego pokoju nigdy nie osiągniemy i nigdy nie zasłuzilibyśmy na osiągnięcie takiego pokoju, gdybyśmy poszli za radą Snowdena, gdybyśmy zaniechali trzeźwo zapamiętać się na fakta, gdybyśmy nie widzieli, co właściwie oznaczają niemieckie uroszczenia, do czego właściwie dążą politycy niemieccy i na co są oni w szczególności zdecydowani.

Nie ludźmy się i zaoszczędźmy jeżeli nie sobie samym, to przynajmniej naszym bezpośrednim następcom tych strasznych przejść, które w historii świata nie mają sobie równych. Bardzo sobie życzymy pokoju, lecz z biegiem czasu coraz bardziej przychodzimy do przekonania, że pokój osiągnięty być może jedynie walką do ostatka. Aby nie było więcej w mocy jednego narodu, jak dotąd narodu niemieckiego, możliwości sprowadzenia na świat takiego nieszczęścia, pod którego brzemieniem uginają się bezładnie wszystkie cywilizowane narody starego i nowego świata.

Japonia a wojna.

Z Londynu telegrafują: Z powodu doniesienia dziennika *Times* z Tokio, że parlament japoński na nadzwyczajnym posiedzeniu omawiać miał środki i sposoby wystąpienia przeciw Niemcom na Syberii, nastąpił silny spadek kursów na wszystkich giełdach.

Proces w Marmaros Sziget.

Biuro korespondencyjne donosi pod datą 20 b. m.:

Pierwszego przesłuchano na dzisiejszej rozprawie por. Legionów Seweryna Recho-wicza, który od 9 lutego br. kierował urzędem gospodarczym 1 p. artylerii polnej, w Koemanii. Dnia 15 lutego między godziną 4 a 5 po poł. od swej przełożonej komendy otrzymał rozkaz zapakowania magazynu i pojechania na stronę Walawy, gdzie znajdował się tren artylerii. Wydzielił całej artylerii dotację podstawową, a nadto kazał zapakować na cztery furi rzeczy z magazynu pełniącemu służbę feldfeblowi Wileńskiemu. Wśród rzeczy z magazynu, na furach znajdować się miała także paka z kasą. Ile pieniędzy tam było, nie może powiedzieć. W Walawie niedaleko koszar kawalerii uwięził go oficer węgierski. W koszarach oficerowie piechoty opowiadali, że chcieli przejść przez granicę, ale ich zaatakowano.

Por. Legionów Stan. Wierchlicki zaznaczył, że nie składał przysięgi i nie czuje się winny. Jako referent rolniczy K. P. P., detaszowany był do Łużan. 15 lutego dowiedział się, że nastąpi odmarsz ku Walawie, dokąd ma się także udać. W Walawie ma się połączyć ze sztabem. Mniemał, że idzie o nocne ćwiczenia. Ponieważ w Walawie nie zastał sztabu, a baterie, które spotkał, powiedział mu, że sztab maszeruje na przedzie, pojechał wzdłuż drogi i zgłosił się tam u majora Zagórskiego. Ze sztabem zetknął się dopiero po uwięzieniu go w Sadagórze. Tamże słyszał rozmowę oficerów o przejściu do Muśnickiego.

Chorąży Legionów Kaz. Gromeczal-niewicz, oficer gospodarczy przy pułku artylerii, wstąpił do Legionów na początku wojny. Zaprzysiężony został dwukrotnie, raz na Radę Regencyjną jako przedstawiciela przyszłego Króla polskiego. Wymarsz, w którym wziął udział na rozkaz komendy pułku, nie wiedząc, że idzie o ruch przeciw c. i k. sile zbrojnej. Zdaniem jego był tylko ćwiczeniem, aby odwieść żołnierzy od smutnych ich myśli po zawarciu pokoju z Ukrainą. Podczas marszu przybył do drugiej baterii haubie.

Chorąży Stankiewicz powiedział mu, że dwa działa zabrane zostały przez c. i k. wojsko. Przypuszczał, że chodziło o rozbrojenie Legionów. Pojechał do majora Zagórskiego, aby usłyszeć bliższe rozkazy. Maj. Zagórski polecił mu wrócić do dział polnych z rozkazami i zachować bezwarunkowy spokój, żadnego oporu, a na żądanie złożyć broń. Po drodze natknął się na kordon żołnierzy austr. Wnet potem został uwięziony. Odstawiono go do koszar kawalerii w Sadagórze, gdzie zastał już kilkunastu oficerów.

W końcu rozprawy przesłuchano por. Legionów, lekarza dr. Leopolda Rudkę. Przynałeczny jest on od dawna do Kongresówki. W r. 1917 złożył t. zw. przysięgę Belserską. Od stycznia 1917 r. przydzielony do 1 pułku artylerii. Na zgromadzeniu oficerów, odbytem 14 lutego, maj. Zagórski miał podkreślić, że żołnierze polscy w tym ciężkim czasie będą mogli nadal istnieć tylko przy zachowaniu jak najsurowszej karności. 15 lutego po poł. otrzymał rozkaz pozostania w pogotowiu w kierunku Walawy. Tam się miał połączyć z trenem. Ze sztabem trenu maszerował do Sadagóry, gdzie go uwięziono.

Z Marmaros Sziget donosi *Biuro korespondencyjne* pod dniem 21 b. m.: Na początku dzisiejszej rozprawy przeciwko oskarżonym, członkom rozwiązanej polskiej korpusu posiłkowego przesłuchano kapitana Legionów Włodzimierza Łapickiego.

Był on komendantem pierwszej i drugiej baterii haubie pułku artylerii. Bateria wydała rozkaz strzelania, krzyczenia lub wrzasku podczas marszu. Przed Sadagórą zatrzymał się i szukał za komendantem sztabu. Podczas marszu słyszał detonacje, jak gdyby granatu ręcznego albo miny. Całe to przedsięwzięcie uważał za marsz za karę dla oficerów i żołnierzy, wśród których panowała rozluźniona dyscyplina albo też za ćwiczenie nocne, które miało nieco uspokoić wzburzone umysły żołnierzy z powodu traktatu pokojowego zawartego z Ukrainą. Po wodu, o co właściwie chodziło, dowiedział się dopiero od żołnierzy austriackich.

Porucznik Legionów Marian Sroczynski, który przydzielony był do pierwszej baterii haubie pułku artylerii otrzymał dnia 15 lutego po południu od kapitana Łapickiego rozkaz: Alarm, zabrać ze sobą 4 działa, dla każdego po 60 strzałów, kolumny stać mają w południowo-zachodniej części Walawy. Obwiniony przedstawia szczegóły przygotowania do wymarszu, tudzież marszu samego aż do chwili, gdy pod Sadagórą zobaczył austriackie oddziały szturmowe. Oskarżony jest jeszcze dziś zdania, że Legiony oddane zostaną polskiej sile zbrojnej. Był on zawsze przekonany, że kwestya polska rozwiązana być może tylko przez oparcie się Polski o Austrię.

Chorąży sanitarny Karol Piro oświadcza, że już przed wojną był żołnierzem austriackim, przydzielony był do pułku strzelców nr. 19 jako medyk. Po upadku Przemysła dostał się do niewoli rosyjskiej. Gdy Rosjanie Lublin ewakuowali, pozostał w tem mieście jako chory, a po wkroczeniu do miasta pułków Legionów polskich, wstąpił do Legionów.

Zeznania przesłuchanych w dniu 22 b. m. obwinionych, chorążego Jana Sroczynskiego, podporucznika Wilhelma Szoppa i chorążego Jana Chrobaka, zgodne są w głównych zarysach z zeznaniami przesłuchanych dotychczas obwinionych. Nie mieli oni żadnej wiadomości o właściwym celu wymarszu, wszyscy uważali go za ćwiczenie nocne i działali tylko w myśl otrzymanego rozkazu.

Kierownik rozprawy stawia szereg pytań, mających służyć do wyświetlenia ogólnego przynębnego nastroju, który panował wśród Legionistów po ogłoszeniu pokoju w Brześciu Litewskim zawartego, tudzież pogłoszek o zamiarze Legionów połączenia się z oddziałem generała Dowbur-Muśnickiego po tamtej stronie frontu.

W odpowiedziach oskarżeni obstawali przy swoich poprzednich zeznaniach.

W sprawie proklamacji wersalskiej.

Według doniesienia *Biura korespondencyjnego* z Warszawy, w rozmowie z współpracownikiem *Kuryera Polskiego* oświadczył ks. Maciej Radziwiłł w sprawie proklamacji wersalskiej, że jest ona mglista a zarazem dowodem, że ententa niema siły, by dać przyrzeczenie bez zastrzeżeń. Z oświadczenia Rządu polskiego wynika gotowość Polski do zawarcia przyszłego traktatu gospodarczego z Państwami centralnymi.

Prezes polskiej partii demokratycznej powiedział między innymi temuż dziennikarzowi: „Po pokonaniu Rosji zostało Państwo Polskie powołane do życia przez Państwa centralne, państwowość polska może być utworzona jedynie w porozumieniu z Mocarstwami centralnymi. Także i o wojnie mocarstwa te będą naszymi najsilniejszymi są-

siadami. Oświadczenie Rządu polskiego wzywa do stanowiska wyczekującego. Rząd nie czeka jednak na koniec wojny, nie czeka na wielki los powszechnego kongresu, lecz popiera twórczą pracę aktywistów.

Wiceprezes stowarzyszenia odbudowy Państwa Polskiego Żurowski oświadczył, że proklamacja wersalska jest tylko frazesem, na któryby nawet w normalnych warunkach nie należało odpowiadać. W obecnym oświadczeniu Rządu polskiego widzi punkt wyjścia z dotychczasowego stanowiska partii rządowej, trzymającej się zasady neutralności. Oświadczenie wypowiada zdanie, że interes narodowy polski wymaga wolnej ręki i silnej woli w porozumieniu z Mocarstwami centralnymi. Zdaniem Żurowskiego oświadczenie to powinno być pierwej nastąpić i bardziej zaakcentować sprzymierze z państwami centralnymi.

KRONIKA.

Lwów, 24 czerwca 1918.

Kalendarz.

Wtorek (25 czerwca):
Prospera bisk. 12. — Onufrya prep. — Włastymila.

Wschód słońca o godzinie 3:53 rano, zachód 8:15 wieczorem.

Temperatura o godzinie 12 w południe +12 Cel.

— Wystawa sztuki współczesnej w sali Giełdy przy ul. Akademickiej 17, otwarta jest codziennie od godziny 10 do 11 od 4 do 7 wieczorem. Wstęp 1 K.

— Najd. Arcyksiążę Leopold Salwator, zwiedzał wczoraj w dalszym ciągu osobliwości naszego miasta. O godzinie 9 przed południem Najd. Arcyksiążę i towarzyszące mu Najd. Arcyksiężniczki Małgorzata i Marya Antonina, udali się do kościoła Archikatedralnego, aby wysłuchać ełchiej Mszy św., odprawionej przez ks. kan. hr. Badeniego.

Po zwiedzeniu Bazyliki, Wysoce Goście udali się samochodem, celem dalszego zwiedzania miasta. Ulicami głównymi, a potem przez ul. Piekarską, Kochanowskiego i Zieloną, udano się na plac Powystawowy, gdzie nastąpiło zwiedzanie „Racławia“.

Około południa Najd. Arcyksiążę udał się do Galerii miejskiej, gdzie szczegółowych wyjaśnień udzielał: dyrektor dr. Czołowski i kustosz artysta-malarz Harasimowicz.

Z kolei zwiedzono jeszcze Muzeum Przemysłowe, Muzeum hr. Dzieduszyckich i t. d.

Po południu Goście zaszczytlili swoją obecnością festyn na pl. Powystawowym, urządzonej przez komitet „Dzieci na wieś“.

O godzinie 7 wieczorem Najd. Arcyksiążę z Córkami opuścił Lwów. Na dworcu kolejowym zgłosili się przed odjazdem: Komendant IV. generalnej komendy JE. generał-porucznik Goiginger, JE. generał-porucznik Rozwadowski i adiutant komendanta miasta porucznik Seyfried, który w czasie całego pobytu Najd. Arcyksięcia pełnił u Jego boku służbę honorową.

— Rektorem Politechniki na rok 1918/19 został wybrany w sobotę profesor fizyki dr. Tadeusz Godlewski.

— Prawo publiczności. P. Minister wyznał i oświaty nadał prawo publiczności 2 do 4 klasom prywatnego męskiego gimnazjum realnego dr. Jana Niemca we Lwowie na przeciąg lat szkolnych 1917-18 i 1918-19, oraz prawo publiczności pierwszej klasie prywatnego żeńskiego gimnazjum realnego dr. Jana Niemca we Lwowie na przeciąg roku szkolnego 1917-18.

— Walne zgromadzenie „Towarzystwa dziennikarzy polskich“ w 25 rocznicę istnienia Towarzystwa odbędzie się w niedzielę, dnia 7 lipca b. z. o godz. 10 przed południem w sali Kasyna i Koła literacko-artystycznego. O godz. 9:30 odbędzie się w Bazylice rz.-kat. Msza św. na intencję Towarzystwa.

Porządek dzienny walnego zgromadzenia: 1. zagajenie; 2. odczytanie protokołu z poprzedniego walnego zgromadzenia; 3. sprawozdania z czynności wydawnictwa za lata od 10/5 1914 do 31/5 1918; 4. sprawozdanie komisji rewizyjnej; 5. wybór prezesa, 2 wiceprezów i 12 członków wydziału; 6. wybór komisji rewizyjnej; 7. wybór komisji dyscyplinarnej; 8. wybór komisji przedsięwzięcia; 9. wybór członków delegacji krakowskiej; 10. wnioski.

W razie, gdyby o godz. 10 przed poł. nie było kompletu, odbędzie się następne walne zgromadzenie w tym samym dniu i w tej samej sali o godz. 11 przed poł. przy jakimkolwiek bądź komplecie. *Aleksander Miłski* wiceprezes, *Michał Rolle* sekretarz.

— Medal ku czci Dąbrowskiego. Dyrektor Muzeum Rapperswilekiego, p. Konstanty Żmigrodzki, wykonał piękny medal

pamiątkowy ku uczczeniu stulecia Henryka Dąbrowskiego. Jedną stronę medalu zdobi znakomity portret wodza Legionów, na drugiej, widnieje cytaty z jego testamentu, oraz ornament z szabel i kul.

— Galicyjska Kasa oszczędności. Po czteroletniej przerwie wojennej, zebrał się onegdaj członkowie Tow. gal. kasy oszczędności na walne zgromadzenie, któremu przewodniczył zastępca prezesa dr. Józef Pajak. Na obrady między innymi przybył P. Marszałek krajowy JE. Niezabitowski.

Otworzywszy zebranie przewodniczący dr. Pajak oddał część pamięci zmarłych w okresie wojennym członków towarzystwa, poczem dał przegląd rezultatów pracy galicyjskiej kasy oszczędności, która z okresu wojennego wysłała obronną ręką, czem zaświadczyła dobitnie o swej żywotności i sile. W dalszym ciągu złożył przewodniczący serdeczną podziękę JE. P. Marszałkowi Niezabitowskiemu za opiekę nad instytucją, wyraził uznanie dyrekcji i członkom wydziału pp. Pierożyńskiego, Piwockiego, Sklepińskiego i Winiarzewi, oraz syudykowi dr. Mochnackiemu, którzy tyle pracy gorliwej oddawali instytucji w okresie inwazyjnym.

Po wysłuchaniu sprawozdania i udzielenia Zarządowi absolutorium przystąpiono do wyborów członków Tow., do którego weszli pp.: ks. Henryk hr. Badeni, Stanisław Chołojewski, dr. Kazimierz Czarnik, Włodzimierz Deekiewicz, dr. Antoni Gluziński, Zygmunt Groblewski, Kazimierz Gubrynowicz, Maryan Gubrynowicz, Maryan Krzyżanowski, Jan Lerski, Wiktor Mankowski, Leopold Popiel, dr. Władysław Stęszewski, dr. Kazimierz Twardowski, dr. Józef Wczowski, ks. Stanisław Wiśniewski i dr. Tadeusz Wiśniewski.

Do wydziału zostali wybrani ponownie pp. dr. Józef Pajak, Władysław Piwocki, Karol Sklepiński i Ludwik Winiarz.

— Galicyjski krajowy Zakład odzieży zawiadania, że w sprawie rozdziału towarów odzieżowych dla najuboższych i najbardziej potrzebujących jednostek należących do klasy umysłowo pracującej stanu średniego o stałych poborach służbowych, we Lwowie stałe zamieszkałych, odbyło się dnia 17 b. m. zebranie reprezentantów władz, urzędów i organizacji ogółu urzędników państwowych, auto-nomicznych i prywatnych.

Na tem zebraniu postanowiono powołać we Lwowie do współudziału przy rozdziale specjalny komitet jako reprezentację konsumentów. W skład tego komitetu wchodzi reprezentanci władz, urzędów tak państwowych, jak i autonomicznych, jakoteż i reprezentanci organizacji urzędników prywatnych. Ogół urzędników państwowych zastępować będzie Krajowy urząd gospodarczy we Lwowie, plac Smolki 5, a w szczególności Oddział zaopatrywania urzędników państwowych w środki żywności i inne artykuły użytkowe, zostający pod kierownictwem rady sekcyjnego p. Bartoszewskiego. Wszelkie zatem zgłoszenia zapotrzebowania ze strony urzędników państwowych we Lwowie zamieszkających, tudzież urzędników kontraktowych państwowych urzędów pomocniczych kierować należy do powyższego urzędu. Urząd ten otrzyma z Zakładu przydział towarów ustalony w pewnym procentowym stosunku ilości urzędników państwowych do reszty urzędników nie państwowych.

Ogół urzędników prywatnych zastępować będzie komitet pomocy urzędników i urzędników prywatnych we Lwowie przy ul. Piekarskiej 1. 1a, który również otrzyma z Zakładu odpowiednio procentowy przydział. Tam też wszyscy urzędnicy prywatni winni wnieść zgłoszenia. Ogół urzędników i funkcyjarysz Wydziału krajowego zastępować będzie specjalny komitet Wydziału, złożony z trzech osób pod przewodnictwem rad. Białobrzewskiego. Poza tem zresztą do rozdziału powołani będą: reprezentant ukraiński go komitetu urzędników prywatnych we Lwowie Rynek 1. 30, Towarzystwa dziennikarzy polskich Lwów ul. Akademicka 1. 10, Towarzystwo drukarzy, Izba adwokacka, Izba notaryalna, Izba handlowa i przemysłowa, Izba inżynierska, Gremium aptekarzy; Konsystorz rzym.-kat., greko-kat., Gmi na ewangelicka, izraelska gmina wyznaniowa, oraz reprezentant magistratu, który obejmie zastępstwo wszystkich przedsiębiorstw magistratu a także nauczycielstwa ludowego.

Najbliższe zebranie powyższego komitetu, na którym ustalony zostanie klucz rozdziałowy między wszystkie powyższe władze, urzędy i organizacje, odbędzie się dnia 25 b. m. o godzinie 6 wieczorem w lokalu Zakładu przy ul. Jagiellońskiej 1. 20. Na tem zebraniu omówione także będą sposoby i zasady rozdziału przydzielonych tymże organizacjom towarów, wewnątrz samych organizacji, między poszczególne członków na podstawie wprowadzonego przez obowiązujące rozporządzenie systemu poświadczeń zapotrzebowania.

— Zjednoczony Komitet „Dzieci na wieś“ podaje do wiadomości, że wszystkie sprawy, połączone z wysyłką dzieci na wieś, kierownictwem, organizacją i lustracją przydzielił wydziałowi wykonawczemu, który mieści się w domu pod 1 3, pl. św. Ducha II. p. i urzęduje w dni powszednie od godz. 5 do 7

wieczorem, w święta i niedziele od godz. 10 do 12 przed południem.

— Zakaz używania na paszę zielonego zboża. Krajowy Urząd gospodarczy ogłasza: Wczesny rozwój żyta w roku bieżącym może przy panującym obecnie nader dotkliwym braku paszy łatwo skłonić rolników do używania żyta jako paszy zielonej, co by pociągnęło za sobą ubytek tego zboża dla ogólnej aprowizacji w nadchodzącym roku gospodarczym.

Wskutek telegraficznego polecenia c. k. Urzędu dla wyżywienia ludności przypomina przeto c. k. Namiestnictwo-Krajowy Urząd gospodarczy rolnikom, że rozporządzeniem Ministerstwa rolnictwa z dnia 19 maja 1915 Dz. u. p. Nr. 128, wydanem w porozumieniu z c. k. Ministerstwem spraw wewnętrznych, zakazano używania na paszę zielonego zboża (pszenicy, żyta, jęczmienia, owsa) w żółtym stanie lub przez wypasanie, prócz mieszanki specjalnej w tym celu uprawianej (Mischung).

Tak z uwagi na powyższy zakaz jak również w interesie aprowizacji kraju, wzywa się wszystkich rolników, aby się do powyższego rozporządzenia, którego przekroczenia będą karane grzywną do 500 koron lub aresztem do jednego miesiąca, ściśle stosowali.

† Tadeusz hr. Plater-Zyberk, właściciel dóbr, uczeń powstania z r. 1863, umarł w Warszawie, przeżywszy lat 76. Mało znany szerszemu ogółowi, zniewalał bliższe koła przyjaciół i rodziny szlachetnością charakteru. Był rodzonym bratem filantropki i działaczki społecznej hr. Cecylii Plater-Zyberkówny, oraz szawagiem znanej z zasług swoich na polu szpitalnictwa, Julii hr. Aleksandrowiczowej. Zgon jego okrywa żałobą wdowę Zofię z hr. Aleksandrowiczów, córkę Maryę i rodziny Tyszkiewiczów i Pżeździeckich.

† Stefan Sienkiewicz. Dnia 7 b. m. w szpitalu w Ostrowie pod Łomżą zmarł w 35 roku życia ś. p. Stefan Sienkiewicz, brataniec Henryka. Służył w Legionach; odznaczył się w trudnej i niebezpiecznej służbie przy telefonach, przodował w gorliwość i poświęceniu dla umiłowanej sprawy. Wśród trudów i przeciwności zachował pogodę ducha, to też lgnęły doń serca kolegów. Pozostawia po sobie jak najlepsze wspomnienie wśród towarzyszy broni, znajomych i przyjaciół.

— Na Bukowinie podjęły na nowo niżej wymienione urzędy pocztowe ruch w następujących działach: Doruschoutz: listy wartościowe, Molit ruch listowy, listów wartościowych, pieniężny i ograniczony ruch pakietowy, Karapozu nad Czeremoszem: listy wartościowe i ruch pieniężny; Hadikfalva: listy wartościowe i ograniczony ruch pakietowy; Tereblestie: listy wartościowe, ruch pocztowej kasy oszczędności i ograniczony pakietowy; Outh listy, Stara Zuczka i Hatna ograniczony ruch pakietowy.

— Wróżka. Przez szereg miesięcy niejaka Ewa Merocznik, zamieszkała przy ul. Kołataja 1. 1 trudniła się wróżbiarstwem, ciągnąc z tego duże zyski. Otoczona nimbem „tajemniczości“, w której główną rolę odgrywał duży czarny kot, przeciągający niedbale po dwu „salonach“, wróżka przyjmowała dziennie wielką ilość łatwowniarnych, wśród których duży procent stanowiły młode panienki. Wreszcie do gabinetu wróżki weszła pewnego dnia policja. Była właśnie godzina przyjęć.

W poczekalni kilkanaście osób czekało kolei przyjęcia; kilka osób nerwowo mierzło krokami „salon“ nie mogąc się doczekać chwili, gdy wróżka głos zabierze i odkryje całą przyszłość. Wśród tego środowiska tylko dwaj urzędnicy policji nie okazywali żadnego zdenerwowania, czekając spokojnie stosownej chwili do interwenyji. Po dziesięciu minutach otworzyły się drzwi „gabinetu“ wróżki, z którego wyszła młoda panienka. Teraz już urzędnicy policyjni zdradzili swój charakter, biorąc obecnych na świadków.

Po dokonaniu rewizji i konfiskacie kart, z których wróżka za kilkanaście koron „czytała przyszłość“ spisano obszerny protokół, oddając sprawę prokuratury Państwa.

Pomysłowa wróżka odpowiadać będzie za oszustwo.

— Zjazd księgarzy polskich, organizowany przez Związek księgarzy polskich w Warszawie w porozumieniu z gremiami księgarskimi w Krakowie i Lwowie, oraz ze związkiem księgarzy wielkopolskich w Poznaniu, odbędzie się w Lublinie 4 i 5 sierpnia rb. Poza sprawą powołania do życia ogólnej organizacji, jednoczącej zrzeszenia księgarskie poszczególnych dzielnic, zjazd zajmie się szeregim spraw bieżących, najbardziej dla księgarstwa naszego żywotnych i pozostających zwłaszcza w związku z ogólną sytuacją ekonomiczną.

W czasie zjazdu odbywać się będzie wystawa książek, wydanych od początku wojny, co umodliwi jego uczestnikom zaznajomienie się z całokształtem produkcji wydawniczej z okresu ostatnich czterech lat. Mając głębokie przekonanie, że zjazd przyniesie realne korzyści, co w dużym jednakże stopniu zależy będzie od jego liczebności, organizatorzy zwracają się do wszystkich księgarzy polskich z

gorącym wezwaniem do wzięcia w nim jak najliczniejszego udziału.

Pozwolenie na zjazd wydane zostało przez komisariat cywilny generał gubernatorstwa w Lublinie.

Komitet organizacyjny zjazdu stanowią: Z. Aret (Warszawa), K. Gubrynowicz (Lwów), W. Krzyżanowski (Kraków), J. Leitgeber (Poznań), P. Niks (Łódź), I. Kortkowiec (Warszawa), M. Niemierkiewicz (Poznań), B. Polonicki (Lwów), T. Prószyński (Warszawa), Fr. Raszowski (Lublin), St. Sadowski (Warszawa), M. Szczepkowski (Warszawa), A. Szymański (Warszawa), G. Wolff (Warszawa), oraz przedstawiciele gremium księgarzy w Krakowie, którego wybór jeszcze nie nastąpił.

Bliższych informacji udziela biuro komitetu reorganizacyjnego (Warszawa) Mazowiecka 12, Towarzystwo Wydawnicze, oraz pp. Maryan Krzyżanowski w Krakowie i Książnica polska we Lwowie, Małckiego 5.

Dla omówienia spraw organizacji dzielnicowej zwołało gremium księgarzy lwowskich zjazd dzielnicowy księgarzy polskich do Lwowa na dzień 30 czerwca 1918 r. Posiedzenie odbędzie się o godzinie 10:30 w małej sali Izby handlowo-przemysłowej ul. Akademicka.

— Śledztwo w sprawie zająć na placu Krakowskim toczy się w dalszym ciągu. Drugi ranny żołnierz 41 pp. Saldmann nie odzyskał dotychczas przytomności i dlatego nie można go było przesłuchać; władze przywiązują wielką wagę do zeznań Saldmanna. Bandyta Lin, zaraz po zajęciu był zupełnie normalny i kilkakrotnie zeznawał. Skoro jednak Lin dowiedział się o śmierci Neuwalda, zmienił zaraz taktykę i rozpoczął symulować chorobę umysłową.

— Odkrycie astronomiczne Polaka. Jak doniosły szwajcarskie dzienniki, prof. Uniwersytetu genewskiego, dr. Zygmunt Laskowski w dniu 7 czerwca br. o godzinie 9 minut 45 wieczorem odkrył nieznaną dotychczas w nauce astronomii gwiazdę pierwszej klasy („Nova Aquilae“). Gwiazdę tę w dzień później zauważył również Feliks Deroy, sekretarz Związku astronomicznego w Antwerpii.

— Morderca Hirt przed sądem. Przed trybunałem sądu przysięgłych w Wiedniu odbywa się obecnie rozprawa przeciwko 63-letniemu Aleksandrowi Hirtowi, który wspólnie ze swoją znajomą Wilhelminą Lichtenegger, zmarłą w czasie dochodzeń sądowych, zamordował w okrutny sposób, oraz obrabował kupcową Gizele Loschnitzową w Wiedniu przy Schwarzschanerstrasse. Lichteneggerówna była służącą u zamordowanej wdowy Loschnitzowej. Po dokonaniu zbrodni wyjechała parą mord-rów do Gracu i tam została później aresztowaną. Zbrodnia popełniona została 20 stycznia br. Hirt na rozprawie zachowuje się niezwykle cynicznie i składa całą winę na zmarłą towarzyszkę, która jednak była tylko ślepe narzędzie w jego ręku. Morderca nadto bawi audytorem swoim cynicznym i złośliwym dowcipem, przyczem nie oszczędza ani przewodniczącego, ani ławy przysięgłych. W czasie rozprawy na przykład zwrócił się do sędziów przysięgłych i zawołał: „Tu się niema z czego śmiać. Wy jesteście najedzeni, jak niedźwiedzie. Panowie wszyscy powinniście iść na front. Od was niczego dobrego się nie spodziewam“.

— Ohydny mord bolszewicki. Pisma warszawskie donoszą: Dnia 19 maja b. r. odbył się w Berdyczowie pogrzeb zmarłych tragiczną śmiercią Stanisławowstwa Chmielow-skich. Ś. p. Stanisław Chmielowski, plenipotent majątku Romanów na Wołyniu, własność pani Steckiej, wybrał się z żoną i dwójgiem nieletnich dzieci z Romanowa do Berdyczowa. Około godziny 5 wieczorem był we wsi Hołdkach, o 8 wiorst zaledwie od Berdyczowa odległej. Kiedy przejeżdżano przez wieś, chłopak wiejski uciepiał się z tyłu pojazdu; ś. p. Chmielowski dojrzałwszy to, zawołał na chłopaka, by zeskoczył. „Burzuje najeżdżają nasze wieś i na dzieci nasze krzyczą“ — zawołała, słysząca uwagę Chmielowskiego pewna właścianka.

Gromada włóścian, składająca się z 40 uzbrojonych ludzi, w odpowiedzi na to obsypała przejeżdżających gradem kul. Rozpoczęła się ucieczka i gonitwa. Na nieszczęście pp. Chmielowskich, banda chłopstwa skorzystała z napotkania furmanki, na którą przesiadło się sześciu zbirów i dognano nieszczęśliwe ofiary. Rozpoczęła się egzekucja. Naprzód dwoma strzałami karabinowymi pozbawiono życia w oczach biednych dzieci — nieszczęśliwego ojca. — Tenże sam los spotkał i ś. p. Maryę z Partumów Chmielowską, którą w najohydniejszy sposób zamordowano bagnętami, mimo, że na kłózkach przez wzgląd na dzieci, o darrowanie jej życia prosiła. Nieszczęsne trupy odarto do naga, rabując wszystko, kopiąc je nogami, profanując... Ciała zamordowanych zagrzebano w rowie.

I to się wszystko działo na oczach dwójga dzieci, które umyślnie, jakby dla dopełnienia miary niedziwłości, przy życiu pozostawiono!

Kronika prowincjonalna.

§ Jasło w czerwcu 1918. (M. A. J.) W warunkach naszego rozwoju kulturalnego, półwieku działania, choćby jednej szkoły, jest chlubną kartą w dziejach porzecznej Polski. Galicya dzięki wzmożonej pracy kulturalnej, była dla innych dzielnic ostoją polskiej nauki. Pod rządami Wielkodusznego Monarchy, śp. Franciszka Józefa I, używając pełni praw swobodnych, stworzyła szkoły: ludowe, średnie, uniwersytety akademickie oraz „T. S. L.“

Liczne szkoły średnie galicyjskie obchodzą już swe wiekowe i półwiekowe istnienia, a w r. 1918 przypada: pięćdziesięciolecie jasielskiego gimnazjum.

Jasło zdobyło sobie swą szkołę średnią zabiegami burmistrza, śp. Koralewskiego, a za poparciem śp. Namiestnika hr. Gołuchewskiego, wreszcie obywatelstwu całego powiatu, Rada szkolna kraj. wydała też reskryptem z dnia 18 lipca 1868 r., l. 2021 pozwolenie na otwarcie gimnazjum niższego.

Pierwszym dyrektorem nowozałożonego gimnazjum był Andrzej Karpiński (zmarł 1880 r.). W cztery lata później zakład jego uzyskał dzięki zabiegom burmistrza Koralewskiego, fundusz rządowy na cele instytucji oraz pozwolenie na otwarcie dalszych klas. W r. 1892 za dyrektury Sienkiewicza zakład uzyskał własny gmach osobny, który w obecności Namiestnika kraju śp. hr. K. Badeniego, ówczesnego wiceprez. R. S. K. dr. Bobrzyńskiego i rady szkolnej, dr. L. Germana, uroczystie otwarto. Niebawem doczekała się młodzież i własnej kaplicy gimnazjalnej, tuż obok gmachu gimnazjalnego. Krótka ta kronika zamyka dzieje jasielskiego gimnazjum, szereg zaś drukowanych sprawozdań, od r. 1876, mówi o działalności tej placówki podkarpackiej. W r. 1876 odbyła się pierwsza matura. W następnych latach, aż do dzisiaj (42 lat!) uzyskało z górą półtrzecia tysięcy młodzieńców świadectwo dojrzałości, a uczniowie szkoły zajęli stanowiska we wszystkich instytucjach społecznych powiatu i kraju. W ciągu tych lat zapisały się niezatartymi zgłoskami nazwiska dyrektorów: Sienkiewicza i Józefa Leliwy Słotwińskiego, ostatniemu zawdzięcza młodzież wspaniałe gmachy burzy im. A. Mickiewicza, gdzie przeszło 50 uczniów rokrocznie znajduje utrzymanie pod kierownictwem profesorów zakładu.

Prace profesorów, ogłoszone w drukowanych sprawozdaniach, mówią wymownie o ich działalności a są zarazem chlubnym dowodem z ich pracy na polu nauki, kultury i sztuki. Przeważają rozprawy historyczno-literackie, nie brak jednak dydaktycznych, ściśle naukowych oraz ujmujących chwilę barwną aktualnością.

Nietylko te prace profesorów, lecz i nazwiska uczniów jasielskiego gimnazjum mówią wiele o poziomie tej szkoły. Szereg wybitnych ludzi z niej wyszło, że też wymieniamy nazwiska ks. dr. Wajsa, obecnego rektora, prof. Kruczkiewicza, znanego filologa, ks. biskupa dr. Wągli. Uczniami jasielskiego gimnazjum byli także P. Wiceprezydenci Namiestnictwa Grodzkiego i Ustyanowski, szereg dzielnych prawników, lekarzy itd. itd.

Nie dziwnego, że obchodem, jakim zamierza miasto wspólnie z gremiem profesorskim uczcić jubileusz tej uczelni, chce równocześnie zadokumentować zakład i gmina doniosłość faktu, który w półwiekowym istnieniu zapisał się na kartach historii kraju. Miasto zamierza własnym kosztem urządzić park dla młodzieży, ufundować stypendium oraz przyczynić się w pełni do obchodu, jaki urządza zakład, który zamierza uczcić pamiętką porankiem i akademią, dalej przedstawieniem klasycznym oraz wydaniem albumu fotografii.

Wypada w końcu wspomnieć o latach wojny, jakie przeżył zakład i o pracy, jaka przypadła obecnemu dyrektorowi, Kazimierzowi Midowiczowi, właśnie w tej ciężkiej nad wyraz chwili.

Nieprzyjacielska inwazyja z r. 1914/15 zniszczyła jedną z bogatszych bibliotek, jaką posiadało gimnazjum, prawie zupełnie zbiory naukowe trzech gabinetów, nadto pozostawiła budynek i otoczenie w dość smutnym stanie. Dyrektor mimo tych przeszkód zdźwignął instytucję, wysiłkiem pracy oraz zdobyciem funduszu zdołał w części bodaj zapobiedz strasznym śladom wojny, zaś energiczną pracą nad młodzieżą wspólnie z gremiem, usiłuje zapobiedz szkodom, jakieby wśród ciężkich chwil obecnych mogły wyniknąć, gdyby te młodzieńcze serca, pozostały bez opieki, w atmosferze depresji i demoralizacji.

§ Egzamin dojrzałości w c. k. wyższym gimnazjum w Jarosławiu odbył się dnia 6 i 7 bm. pod przewodnictwem kierownika zakładu Eugeniusza Flissa.

Świadectwo dojrzałości otrzymali: Adler Herman, Blumenfeld Jaromir (z odzn.) Brückner Stanisław, Ceremuga Maryan (z odzn.), Guzowski Jan, Klementowicz Józef, Kurzman Ludwik (z odzn.), Lubowiedziński Zdzisław, Mühlbauer Zygfryd (z odzn.), Niziński Franciszek, Ungeheuer Stanisław, Weinbaum Lazer (z odzn.).

Na pół roku reprobowano 1 ucznia publ. 1 ekst.; na rok 1 ekst.

Kronika zagraniczna.

* Burcew zbiera dokumenty. Włodzimierz Burcew, słynny rewolucjonista rosyjski, zbiegły przy pomocy swych przyjaciół z Kronstadtu do Sztokholmu, pracuje — jak donoszą do *Dziennika Poznańskiego* — niezmordowanie nad gromadzeniem wszelkich dokumentów, mających dowiedzieć całemu światu, że Rosyja została zaprzepaszczona i zaprzędana przez Trockiego i Lenina. Bardzo wiele cennych dokumentów, które Burcew był już posiadaczem, zostało w chwili aresztowania go skonfiskowanych i spalonych.

* Zapis więźnia. Dzienniki niemieckie donoszą: Niejaki Konrad Elfert, zmarły niedawno w berlińskim domu karnym, zapisał miastu Berlinowi, Tow. berlińskich kuchni ludowych i Narodowemu Tow. kobiet, każdej z tych trzech instytucji po 15 tys. marek. Elfert skazany został w roku 1916 na 7 lat domu karnego, ponieważ w procesie o spadek przedwko krewnym swoim popełnił fałszerstwa i usiłował popełnić krzywoprzysięstwo.

Notatki literacko-artystyczne.

Repertuar Teatru Miejskiego.

We wtorek o 7.30 „Polska krew“, operetka w 3 akt. Nedbala. — W środę o 7.30 „Cyganeria“, opera w 4 aktach Pucciniego. Występ Ireny Bohuss, Fr. Bedlewicza, Adama Okońskiego i Stan. Tarnawskiego. — We czwartek o 3 po południu na dochód służby teatralnej „Pygmalion“, komedia w 5 aktach Shawa. Gościenny występ Ireny Solskiej. — We czwartek o 7.30 wieczorem „Czar walca“, operetka w 3 aktach O. Straussa. Występ Bronisławy Krajewskiej, art. teatru krak. — W piątek o godzinie 7.30 „Odrodzenie“, komedia w 3 akt. Fr. Schöuthana. Gościenny występ Ireny Solskiej. — W sobotę o 3 popoł. 6680 przedstawienie we Lwowie (a 4742 w teatrze miej.) pod dyrekcją Ludwika Hellera „Wachlarz lady Windermere“, dramat dobrej kobiety w 4 akt. Oskara Wilde'a. Gościenny występ Ireny Solskiej. — W sobotę o 7.30 „Polska krew“, operetka w 3 akt. O. Nedbala 6681 przedstawienie (a 4743 w teatrze miej.) pod dyrekcją Ludwika Hellera. — W niedzielę o 3 po poł. 6682 przedstawienie we Lwowie (a 4744 w teatrze miej.) pod dyrekcją Ludwika Hellera „Eros i Psyche“, fantazyja dram. w 6 odsł. I. Żuławskiego. Gość. występ Ireny Solskiej. — W niedzielę o 7.30 6683 przedst. we Lwowie (a 4745 w teatrze miejskim) pod dyrekcją Ludwika Hellera „Halka“, opera w 4 aktach Stan. Moniuszki. Występ Józefa Zacharskiej, Franc. Bedlewicza, Ad. Okońskiego i St. Tarnawskiego. — W poniedziałek o 7.30 Ostatnie przedstawienie celem pożegnania dyrektora Ludwika Hellera.

Polskie Archiwum Wojenne.

Otrzymujemy następujące pismo z prośbą o umieszczenie:

Legiony chlubnie spełniły swe szczytne posłannictwo, dodając do łańcucha wiekowej walki o niepodległość Narodu nowe ognio- ofiarne. Odradzając moc tej krwawej ablu- cyi spłynię na przyszłe pokolenia, trzeba im tylko przekazać jak najpełniejszy zasób ma- teriału historycznego, który we właściwym świetle przedstawia prawdę dziejową, wolną od wszelkiej skazy i fałszu. W tej myśli od początku wojny pracuje Polskie Archiwum i Muzeum Wojenne, instytucja o charakterze wyłącznie naukowym, mająca na celu ratować od zatarcia i rozprószenia, skupiać i ota- czać troskliwą opieką pamiątki i dokumenty społecznej doby, celem stworzenia zbioru, który po wojnie złożony w darze stolicy Polski, stanowić będzie pomnik doli i niedo- li obecnego pokolenia.

Tymczasowo korzysta Polskie Archi- wum Wojenne mające już rozgałęzioną orga- nizację w całej Polsce z gościny Akademii Umiejętności w Krakowie a kierownictwo je- go, specyjujące w rękach ludzi nauki, daje zupełną gwarancję rzetelnego spełnienia tych zadań.

Leżąc do osiągnięcia celu potrzeba czyn- nego współdziałania tych, którzy sami kładli cegiełki pod budowę gmachu dziejowej współczesnych. Tu czeka ich dalsze zadanie i niemniej ważny obowiązek wobec przyszłych pokoleń. Zarząd Polskiego Archiwum Wojen- nego zwraca się przeto do byłych Legioni- stów, ich rodzin i wogóle do całego społec- zeństwa z gorącym apelem o jak najwyda- tniejšie poparcie jego usiłowań. Niechaj wszy- scy miłośnicy pamiątek polskich „Dzisiaj“ zechcą z miłością dla polskiego — da Bóg jaśniejszego „Jutra“ powierzyć je naszemu Archiwum na własność lub w depozyt. Tak znajdą one lepszą i bezpieczniejszą przystań,

niż w prywatnym przechowaniu, gdzie prędzej czy później narażone być mogą na za- pomnienie i zatarcie, tam też jedynie speł- niać będą mogły w przyszłości swoje spo- łeczne i narodowe zadanie, jako materiał dziejopisarski.

Szczególną wartość przedstawiają dla zbiorów P. A. W.: pamiątki, wspomnienia i zapiski wojenne, rozkazy i odprawy woj- skowe, odezwy i pisma żołnierskie, orazy i rysunki, fotografie Legionistów: (z podaniem szczegółów życiowych i losów wojennych), zdjęcia scen rodzajowych z życia obozowego, mapy i plany bitew, pieczętki, odznaki i or- dery, wreszcie broń i mundury polskie.

Zarząd wysyła na żądanie bezpłatnie broszurę informacyjną i udziela bliższych wyjaśnień, wskazując adresy swoich delega- tów miejscowych ustanowionych w całej Pol- sce i przyjmujących dary dla P. A. W.

Adres Zarządu P. A. W.: Kraków, A- kademia Umiejętności ul. Sławkowska 17. I. p. (godziny urzędowe 12—2).

Za Zarząd P. A. W.: prof. dr. Włady- sław Semkowicz. Dr. Jan St. Bystron sekre- tarz.

TELEGRAMY GAZETY LWOWSKIEJ

Powrót Najj. Pana do Wiednia.

Wiedeń, 24 czerwca. Najj. Pan po- wrócił wczoraj o godz. 7 rano do Wiednia.

Odnaczenie Najd. Arcyksięcia Maksy- miliana.

Pocłag Dworski. Najj. Pan nadał majorowi Najd. Arcyksięciu Maksymilianowi krzyż kawalerski orderu Leopolda z dekora- cją wojenną i mieczami.

Posłuchania.

Wiedeń, 24 czerwca. Najj. Pan przy- jął wczoraj na specjalnych audyencyach ge- nerała Szurmaya i ministra Szereny'ego, tu- dzież P. Prezydenta Ministrów austriackich dr. Seidlera.

Nowy profesor Uniwers. lwowskiego.

Wiedeń, 24 czerwca. Najj. Pan zama- nował docenta pryw. Antoniego Peretjat- kowicza, nadzw. profesorem filozofii prawa i metodologii nauk prawnych w Uniwer- sytecie lwowskim.

Z wiedeńskiej Rady robotniczej.

Wiedeń, 24 czerwca. Rada robotnicza przyjęła do wiadomości sprawozdanie o ro- kowaniach w komisji do uregulowania spra- wy stosunków pracy przemysłowej i wezwala mężów zaufania, aby zalecali powrót do pra- cy. Rada spodziewa się, że także rokowania w sprawie kolejarzy i robotników rządowych wydadzą wynik zadowalający.

Wojska czesko-słowackie.

Berlin, 24 czerwca. *Norddeutsche All- gemeine Ztg.* podaje szereg interesujących szczegółów o wojskach czesko-słowackich: Oddziały czesko-słowackie w Rosyji składają się wyłącznie prawie z b. austro-węgierskich jeńców narodowości czeskiej i słowackiej. Z początkiem rosyjskiej rewolucji marcowej oddziały te liczyły około 50 tys. ludzi. O- do tego czasu liczba ich wzrosła na blisko 150 tysięcy. Część Czecho-Słowaków przewieziono już przez Archangielsk do Francji celem połączenia z oddziałami czesko-słowackimi utworzonymi na froncie zachodnim, które obecnie mają liczyć 80 tysięcy. Po przyby- ciu oddziałów czesko-słowackich z Rosyji armia czesko-słowacka we Francji wynosiła by przeszło 200 tysięcy ludzi.

Wojska czesko-słowackie, które znajdu- ją się jeszcze w Rosyji zostały wezwane przez rząd sowieński do złożenia broni. We- zwanie to miało nastąpić pod naciskiem Niemiec, gdyż Niemcy chcą przez to prze- szkodzić, aby oddziały czesko-słowackie wzmocniły się frontu bojowego koalicji.

Niemiecka pożyczka wojenna.

Berlin, 24 czerwca. Parlament jeszcze w ciągu tej sesji wniesie nowe przedłożenie w sprawie pożyczki 15 miliardów marek na konieczności wojenne.

Dług więc Niemiec na potrzeby wojen- ne wzrośnie na 189 miliardów marek, z cze- go 88 miliardów pokryte jest pożyczkami wojennymi.

Proces przeciw Deutsche Zeitung.

Berlin, 24 czerwca. Jak donosi *Deutsche Ztg.* proces wytoczony przez kancelarza prze- ciw temu dziennikowi o oszczerstwo popeł- nione na sekretarzu stanu Kühlmanie, wy- znaczone na dzień 4 lipca.

Proces budzi tu ogromną sensację. Ja- wność będzie wykluczona.

Z włoskiego frontu.

Genewa, 24 czerwca. *Petit Journal* do- nosi z frontu włoskiego: Położenie w obsza- rze lagun jest ciągle bardzo poważne. Nie- bezpieczeństwo zagraża Wenecji w sposób coraz bardziej widoczny. Miejscowość Mestre znajduje się na odległość strzału armatniego. Linia kolejowa Treviso-Mestre jest bardzo silnie zagrożona.

Nowy list lorda Landsdowne'a.

Berlin, 24 czerwca. Z Chrystyanii do- noszą do *Berl. Ztg. am Mittag*. Jak podają *Times* należy oczekiwać niebawem ogłoszenia nowego listu lorda Landsdowne. W liście tym będzie wyrażona propozycja, aby Niem- com pozostawić wolną rękę na Wschodzie, a szukać porozumienia na Zachodzie. List, który ma być już wygotowany, zamierza lord Landsdowne oddać prasie do użytku w chwili, gdy tylko nowa akcja pokojowa Niemiec na- stręczałaby do tego sposobności. Jak głoszą znaczna liczba członków rządu ma się soli- daryzować z tym listem.

Daily Mail już teraz możliwość ogło- szenia takiego listu nazywa pospolitą zdradą i oświadcza, że Anglicy mogą być słabymi, ale nigdy nie będą zdrajcami.

O pokojowej odbudowie społecznego porządku.

Londyn, 24 czerwca. W mowie wy- głoszonej w B. gton powiedział Artur Hen- derson: Zorganizowani robotnicy wiedzą, że demokracja świata stoi na drodze rozstaj- nej i że wybór fałszywy doprowadzić mógł- by do anarchii i trwałego militarizmu. My — powiedział mówca — obracamy się do was drogą, prowadzącą do rodziny wolnych lu- dów, które się połączą w związki narodów, oparte na zasadach sprawiedliwości, równo- ści i wolności.

Ponieważ mówca od dłuższego czasu jest w ścisłej łączności ze zorganizowaną par- tyą robotniczą, przeto nie waha się ponownie stwierdzić swą wiarę w metody konstytucyj- ne i w możliwość pokojowej odbudowy spo- łecznego porządku ludzkiego.

Nowy gabinet w Bułgarii.

Sofia, 24 czerwca. Król zamianował Malinowa prezydentem ministrów. Utworzył on następujący gabinet: przewodnictwo i spra- wy zagraniczne Malinow; sprawy wewnętrz- ne Takow; skarb Lapezew; oświata Kostur- kow; sprawiedliwość prof. Fadenhecht; woj- na Sawow; handel Danakow; rolnictwo Ma- dżarow; roboty publiczne Muszanow; koleje Molow.

Większość członków gabinetu należy do stronnictwa demokratycznego, z wyjątkiem Ksturkowa i Fadenhechta, którzy wyszli ze stronnictwa radykalnego.

KURSA WALUT

WIEDENSKIEJ CENTRALI DEWIZ

z dnia 24 czerwca:

Dewizy wiedeńskie:

	Placą	Żądają
Amsterdam	405.50	406.50
Berlin	159.60	159.90
Sofia	124.25	124.75
Zurych	210.50	211.50
Chrystyania	256.50	257.50
Kopenhaga	255.25	256.25
Sztokholm	282.—	283.—
Konstantynopol	32.—	32.50
Marki	159.—	159.50
Lei noty	111.—	112.—
Lewa	123.75	125.25
Szwajcarskie franki	210.—	212.—
Tureckie funty	31.25	32.—

Dewizy berlińskie:

Szwajcarya	131.50	132.75
Austr-Węgry	63.55	63.65
Turecja	20.25	20.35

Reszta niezmiennione.

Odpowiedzialny redaktor:

ADAM KRECHOWIECKI.

NADESLANE.

Uwadamiam, że lecznicy mej w Ko- sowie w tym roku prowadzić nie będę. — Mieszkania (bez wikt) wynajmować można. Na miejscu dostanie jarzyn, owoców i na- biału. Opieka lekarska być może.

(2907 1—3)

Dr. A. Tarnawski

Konkursa.

L. 8591/II. ex 1918 (2890 2—3)

Konkurs.

Celem obsadzenia 18 posad c. k. pomocników lasowych w obrębie c. k. galic. Dyrekcji lasów i dóbr państwowych we Lwowie z unormowaną na mocy ustawy z dnia 25 stycznia 1914 Dz. p. p. Nr. 16 placą oraz przywiązaniem do odnośnej miejscowości dodatkami aktywnym, rozpisuje się niniejszym konkurs.

Podania, własnoręcznie pisane i zawierające dowody co do wieku, stanu, dotychczasowego zatrudnienia, znajomości języka polskiego, niemieckiego, jak też i ruskiego w słowie i piśmie, tudzież co do złożonego z dobrym postępem egzaminu rządowego dla pomocniczej służby leśnej, ochronnej i technicznej, wnosić należy w drodze przepisanej do 10 sierpnia 1918 do Prezydium c. k. Galic. Dyrekcji lasów i dóbr państwowych we Lwowie.

Władza nadająca posadę zastrzega sobie jednakże prawo wydalenia przyjętego c. k. pomocnika lasowego w krótkiej drodze ze służby po upływie pierwszego roku, która ma być rokiem próbnym w razie, gdyby go uznano za nieprzydatnego do nadanej posady, lub gdyby pod innym względem wymogom nie odpowiadał. Na wypadek takiego wydalenia traci wydalony wszelkie z zamianowania wypływające prawa. W razie stałego przyjęcia wliczony będzie czas próbnego w czas służby.

Kompetenci, należący do kategorii uprawnionych wedle ustawy z dnia 19 kwietnia 1872 (Dz. p. p. Nr. 60 ex 1972) podoficerów mają swe podania, zaopatrzone certyfikatami, wnieść, jeżeli jeszcze pełnią czynną służbę, za pośrednictwem c. i k. władzy wojskowej (wojskowej komendy lub zakładu), uprawnieni zaś podoficerowie, nie należący do związku wojskowego, za pośrednictwem c. k. Starostwa, w obrębie którego stale mieszkają.

Uprawnieni podoficerowie, którzy na wojnie doznali uszkodzenia będą w miarę swej fizycznej zdolności przedewszystkiem uwzględnieni.

C. k. Galicyjska Dyrekcja lasów i dóbr państwowych.

Lwów, dnia 18 czerwca 1918.

C. k. Dyrektor lasów i dóbr państwowych
radaea Dworu:
Małaczyński.

Prez. 855 (16 Sa/18). Odnośnie do rozpisanego w Nr. 137 „Gazety Lwowskiej” konkursu, uwiadamia się, że konkurs na posadę lekarza więziennego przy tym domu więziennym upływa dnia 10 lipca 1918.

Prezydium c. k. Sądu krajowego karnego.

Lwów, 17 czerwca 1918. (2875 2—3)

Upadłości.

S. 4/13 (127). W konkursie protokołowanej firmy Chany Kupfermann w Kołomyi mianuje się napowrót c. k. radcę Sądu krajowego przy tutejszym Sądzie obwodowym p. Hennera komisarzem konkursowym, gdy tenże już do zdrowia przyszedł i objął urządzenie. Ponieważ wydział wierzycieli nie jest kompletny i ponieważ zastępca zarządcy masy konkursowej zmarł, przeto celem wyboru nowego wydziału wierzycieli i wyboru zastępcy zarządcy masy zwołuje się zgromadzenie wierzycieli na dzień 28 czerwca 1918 godz. 9 przed południem przed komisarzem konkursowym w biurze 43 tutejszego Sądu obwodowego. Na tej audyencyi wzywa się wierzycieli konkursowych z tem nadmienieniem, że według § 256 ord. konkurs. tego co na tej audyencyi po należytem zawiadomieniu będzie rozstrząsanem, ustalonym lub uchwalonym, nie mogą strony zaczepiać żadnym środkiem prawnym, opierającym się na tej przyczynie, że w rozprawie udziału nie brały, lub brać nie mogły.

C. k. Sąd obwodowy, Oddział IV.

Kołomyja, dnia 20 kwietnia 1918. (2919)

Rozmaite obwieszczenia.

E. 3034/12 (30). Audyencya do podziału ceny kupna. Strona egzekwująca August Schellenberg we Lwowie i tow., strona zobowiązana Chaim Goldblatt z Sanoka obecnie niewiadomy z miejsca pobytu, zastąpiony przez kuratora adw. dr. Bendla w Sanoku o 100 kor. 44 h. z pn. Do rozprawy nad podziałem ceny kupna: a) w kwocie 200 kor. 74 h. i b) w kwocie 1.388 kor. 10 h. wy-

znacza się audyencyę na dzień 25 czerwca 1918 r. o godz. 10 przed południem w biurze Nr. 11. Wszystkich, którzy żądają zaspokojenia swych pretensyi z kwoty do podziału przeznaczonej, wzywa się aby zgłosili swe pretensye w kapitale, edsetkach, kosztach i innych należnościach ubocznych, przed audyencyą lub na audyencyi, a zarazem przedłożyli najpóźniej na audyencyi w oryginale, lub wierzitelnym odpisie wszelkie dokumenty, służące do wykazania tych pretensyi, o ile one w sądzie jeszcze się nie znajdują, gdyż inaczej pretensye ich o tyle tylko uwzględni się przy podziale, o ile na ich rzecz dozwolono egzekucyi przez licytacyę.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.

Sanok, dnia 23 maja 1918. (2884 3—3)

Og. II. 86/18 (1). Przeciw Wasylowi Ilków i Paraci Kierejto, których miejsce pobytu jest nieznane, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Skolem przez Tanke Palej pozew o odwołanie darowizny z pn. Na podstawie pozwu wyznaczono audyencyę do ustnej rozprawy na dzień 18 czerwca 1918 o godzinie 10 rano w sądzie poniżej wymienionym biuro Nr. 2. Celem strzeżenia praw pozwanych Wasyla Ilków i Parani Kierejto ustanawia się p. dr. Jakóba Gelera, adwokata w Skolem, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie pozwanych Wasyla Ilków i Paranię Kierejto w rzecznej sprawie na ich koszt i niebezpieczeństwo, dopóki oni w sądzie się nie zgłoszą lub pełnomocnika nie zamianują.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.

Skole, dnia 29 maja 1918. (2889 2—3)

L. 431/19

(2916)

P. dr. Janusz Schiffmann, adwokat w Komarnie, zgłosił zamiar przesiedlenia się do Lwowa.

Z Wydziału Izby Adwokatów.

Sambor, dnia 20 czerwca 1918.

C. III. 80/18 (1). Przeciw Michałowi Berinhowi Nihiefora, którego miejsce pobytu jest nieznane, wniesiony został do c. k. Sądu powiatowego w Kołomyi przez Paraskę z Tomeczuków Tkaczuk w Werbiążu niżny pozew o uznanie prawa odkupu i odstąpienie realności lwh. 770 ks. gr. Werbiąż niżny. Na podstawie pozwu wyznaczono rozprawę na dzień 22 czerwca 1918 godzina 10 przed południem w podpisany sądzie biuro Nr. 3. Celem strzeżenia praw pozwanego ustanawia się p. dr. Jakóba Pordesa, adwokata w Kołomyi, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie pozwanego w rzecznej sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział III.

Kołomyja, dnia 17 kwietnia 1918. (2922)

C. 91/18 (1). Przeciw nieobjętej masie spadkowej po s. p. Wojciecha Nogawki, którego masa spadkowa jest nieobjęta, wniesiony został do c. k. sądu powiatowego w Krościenku przez Józefa Tarchały w Ochotnicy pozew o 349 koron zpn. Na podstawie pozwu tego wyznacza się rozprawę na dzień 28 czerwca 1918 godzina 9 rano. Celem strzeżenia praw tejże nieobjętej masy spadkowej ustanawia się p. Stanisława Królickiego c. k. notaryusza w Krościenku, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie wzwana masę spadkową w rzecznej sprawie na jej koszt i niebezpieczeństwo, dopóki aż pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział II.

Krościenku, dnia 17 czerwca 1918. (2926)

C. I. 104/18. Przeciw nieobjętej masie spadkowej po s. p. Janie Pichowiczu wniesiony został do tut. c. k. sądu przez Jakóba Hochweissa w Wojniłowie pozew o zapłatę kwoty 300 koron. Na podstawie tego pozwu wyznacza się audyencyę na dzień 5 lipca 1918 o godz. 10 przed południem biuro Nr. 6. Dla nieobjętej masy spadkowej po s. p. Janie Pichowiczu ustanawia się w celu strzeżenia tejże praw, kuratora w osobie p. dr. Michała Piechowicza, adwokata w Drohobyczu.

Tenże kurator zastępować będzie nieobjętą masę spadkową po s. p. Janie Pichowiczu w rzecznej sprawie na jej koszt i niebezpieczeństwo dopóki spadkobiercy się nie zgłoszą lub pełnomocnika nie zamianują.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział I.

Wojniłów, dnia 9 czerwca 1918 (2930)

C. II. 44/18 (1). Przeciw nieznanemu z miejsca pobytu Wojciecha Harhali, którego miejsce pobytu jest nieznane, wniesiony

został do c. k. sądu powiatowego w Komarnie przez Maryannę z Bijaków Harhala, gospodyni w Chłopach pozew o unieważnienie kontraktu darowizny z pn. Na podstawie pozwu wyznaczono rozprawę na dzień 11 lipca 1918 o godzinie 8:30 rano, B. Nr. 30. Celem strzeżenia praw pozwanego ustanawia się p. dr. Vörösa, substytutą adwokata dr. Nussenblatta w Komarnie, kuratorem.

Tenże kurator zastępować będzie pozwanego w rzecznej sprawie na jego koszt i niebezpieczeństwo, dopóki on w sądzie się nie zgłosi, lub pełnomocnika nie zamianuje.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział III.

Komarno, dnia 16 maja 1918. (2925)

Licytacje.

E. XIII. 175/17 (11). Na wniosek dr. Feliksa Laberscheke, jako strony egzekwującej, odbędzie się w tutejszym sądzie, ul. Sw. Jana 22, w biurze Nr. 49, II. piętro, dnia 28 czerwca 1918, o godzinie 10 rano, licytacja realności lwh. 88 ks. gr. gm. Kraków, Dz. III., składającej się z domu dwupiętrowego czynszowego, na parceli w obszarze 210-40 m. kw., z której 149 m. kw. jest zabudowane, reszta zajmuje podwórze. Wartość szacunkowa tej realności 44.120 kor. Najniższa oferta 22 060 kor. Poniżej najniższej oferty sprzedaż nie nastąpi.

C. k. Sąd powiatowy cywilny, Oddział XIII.
Kraków, 24 kwietnia 1918. (2912)

Amortyzacje.

Nc. IV. 227/18. Na wniosek Emilii Swornik w Wygodzie ad Pacyków zarządza się postępowanie celem umorzenia kwitu depozytowego z dnia 29 listopada 1912 na zdeponowaną policę asekuracyjną Nr. R. 41108 wystawioną na imię Mikołaja Swornika i wzywa się posiadaczy tych papierów, aby zgłosili swe prawa do 6 miesięcy. W razie przeciwnym uznalby sąd po upływie tego terminu te papiery wartościowe jako pozabawione znaczenia.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział IV.

Dolina, dnia 27 kwietnia 1918. (2904 2—3)

T. 9/17 (11). Antoni Zub, ogrodnik we dworze w Maksymowicach, urodził się dnia 1 kwietnia 1835 w Arłamowskiej Woli p. Mościska. Dnia 7 maja 1876 w Łanowicach powtórnie wszedł w związek małżeński z Julianną z Kalbrunów. Po 3 miesiącach pożycia małżeńskiego żona opuściła Antoniego Zuba i powróciła do rodzicielskiego domu w Łanowicach. W jakie półtora roku po tem wydał się Antoni Zub wraz z swem z pierwszego małżeństwa potomstwem z Maksymow-

wie i od tego czasu nikomu nie wiadomo ani w Łanowicach, ani w Maksymowicach, względnie w Arłamowskiej Woli, gdzie on lub którykolwiek z jego potomstwa znajduje. Gdy zatem przyjąć należy, że zachodzi ustawowe domniemanie z § 24 l. 1 ust. cyw. przeto wdraża się na prośbę Julianny z Kalbrunów Zub postępowanie celem usnania za zmarłego zaginionego. Wydaje się przeto ogólne wezwanie, aby udzielono sądowi lub kuratorowi panu adw. dr. Bronisławowi Menkesowi w Samborze wiadomości o powyż wymienionym. Antoniego Zuba wzywa się, aby przed niżej wymienionym sądem stawił się lub w inny sposób uwiadomił o swem życiu. Obroncą uznać się mającego za rozwiązanie wężła małżeńskiego Antoniego Zuba z Julianną z Kalbrunów mianuje się adw. dr. Wilhelma Propsta w Samborze. Sąd tutejszy na ponowną prośbę po dniu 1 kwietnia 1919 rozstrzygnie o uznaniu za zmarłego i małżeństwo za rozwiązane. (2910 2—3)

C. k. Sąd obwodowy, Oddział V.

Sambor, dnia 16 marca 1918.

Kuratele.

P. 85/18 (1). Ogłoszenie pozbawienia własnowolności. Uchwałą c. k. sądu powiatowego w Brzeżanach z 24 marca 1918 L. cz. L. 22/17 (3) pozbawiono częściowo własnowolności Stefana Szymańskiego, syna Marcina, zamieszkałego w Baranówce, a to z powodu choroby umysłowej. Doradcą ustanowiono Marcina Szymańskiego z Baranówki.

C. k. Sąd powiatowy, Oddział III.

Brzeżany, dnia 24 marca 1918. (2896)

Doniesienia prywatne.

L. M. 71.953/18 I.

(2905 2—2)

Ogłoszenie licytacji.

Dnia 26 czerwca 1918 (środa) odbędzie się w biurze c. k. Inspekcji Policji we Lwowie przy ul. Jachowicza 1. 3 o godzinie 9 przed południem licytacyjna sprzedaż krótkiego czarnego fortepianu firmy Petrova, oraz uszkodzonego niekompletnego pianina.

Przedmioty te oglądać będzie można w dniu licytacji na miejscu sprzedaży. Sprzedaż nastąpi za bezwzględnem złożeniem gotówki do rąk urzędnika przeprowadzającego licytację, a nabyte przedmioty mają być zaraz zabrane kosztem nabywcy.

Zarząd Gminy król. stoł. miasta Lwowa.

Lwów, dnia 16 czerwca 1918.

L. 6173.

(2913 1—3)

Ogłoszenie.

Kasa oszczędności miasta Tarnopola

zawiadamia niniejszem,

że wszystkie wkładki złożone w tejże Kasie oprocentowane będą od dnia 1 października 1918 po 3% (trzy od sta) w stosunku rocznym.

Podatek rentowy wraz z dodatkami wojennym od procentu wkładowego opłaca Kasa z własnych funduszy.

Zmianę tę podajemy do wiadomości powszechnej stosownie do przepisu § 10 tutejszego statutu z tym dodatkiem, że P. T. interesantom przysługują prawo po należytem wypowiedzeniu odebrać swoje wkładki przed oznaczonym powyżej terminem.

Tarnopol, dnia 21 czerwca 1918.

Dyrekcja Kasy Oszczędności miasta Tarnopola.

Ogłoszenie.

VI. Ogólne Zgromadzenie

członków Podolskiego Związku Ziemian w Kopyczyńcach,

stow. zarejestr. z ogran. poręką,

(z chwilową siedzibą we Lwowie)

odbędzie się dnia 23 lipca 1918 w Kopyczyńcach w lokalu Rady powiatowej husiatyńskiej o godzinie 12 w południe z następującym porządkiem dziennym:

1. Sprawozdanie Dyrekcji z czynności i rachunków za lata 1914, 1915, 1916 i 1917.
2. Sprawozdanie Komisji rewizyjnej co do udzielenia Dyrekcji absolutorium z czynności i rachunków za lata 1914, 1915, 1916 i 1917.
3. Zmiana statutu.
4. Przydzielenie mandatów członków Rady nadzorczej i Dyrekcji do najbliższego Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia.
5. Wnioski członków.

We Lwowie, dnia 20 czerwca 1918.

Dyrekcja Podolskiego Związku Ziemian w Kopyczyńcach

Przewodniczący:

Aleksander Zglinnicki.

Kazimierz Horodyski.

Tadeusz Dobrzyński.

W razie braku kompletu po myśli § 36 post. stat. odbędzie się powtórne Ogólne Zgromadzenie dnia 23 lipca 1918 o godz. 1 po południu z tym samym porządkiem obrad, które bez względu na liczbę obecnych większością 2/3 głosów rozstrzyga. (2908)